

หลักสูตรฝึกอบรม

หลักสูตรฝึกอบรม
เพื่อยกระดับและพัฒนาอาชีพของ
ผู้รับบริการเป็นลักษณะ

- ☐ Re-Skill
☒ Up-Skill
☐ New-Skill

หน่วยจัดการศึกษาอำเภอ : เมือง
สถานที่จัดการเรียนการสอน : วิทยาลัยชุมชนน่าน
รหัสวิชา : ๒๐๐๓๐๗๐๔
ชื่อรายวิชา : การออกแบบและการสร้างผลิตภัณฑ์จักสานสร้างสรรค์
เวลาการเรียนรู้ : ๓๐ ชั่วโมง
ชื่อสาขาวิชา : ศิลปกรรมศาสตร์
กลุ่มวิชา : ศิลปกรรมศาสตร์อื่นๆ

๑. ที่มาและความสำคัญของหลักสูตร

งานจักสานในวิถีน่าน ถือเป็นวิถีชีวิตของคนน่านที่บ่งบอกถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นรากเหง้าของวัฒนธรรม อัตลักษณ์ วิถีชีวิต ที่เกี่ยวข้องและเชื่อมโยงกับธรรมชาติ ผ่านการถ่ายทอดเอกลักษณ์ ลวดลาย วิธีการ เครื่องมือ ภูมิปัญญาจากบรรพบุรุษถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นทั้งในกลุ่มชาติพันธุ์และกลุ่มคนเมือง มีการใช้ไม้ไผ่ จักสานกับพิธีกรรม รวมไปถึงเครื่องใช้ในบ้านโดยทั่วไปที่เน้นการใช้งานเป็นภาชนะสำหรับใส่สิ่งของ ตามรูปแบบ การใช้งาน ทั้งของกินและของใช้ งานจักสานในการเกษตร นับว่างานจักสานเป็นภูมิปัญญาที่อยู่คู่คนน่านมาช้านาน (พิมลพรรณ สกิดรัมย์ และคณะ, ๒๕๖๔) และจากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้น พบว่า พ.ศ. ๒๕๖๕ จังหวัดน่านมีผู้ ที่ได้รับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน จำนวน ๒๙๖ ราย และเมื่อพิจารณาตามประเภทผลิตภัณฑ์ชุมชน พบว่า จังหวัดน่านมีผู้ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนจากสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดน่านประเภท ผลิตภัณฑ์จักสานสร้างสรรค์ไม้ไผ่ มากที่สุด รองลงมาคือ ผลิตภัณฑ์จากหวาย และน้อยที่สุดคือ ผลิตภัณฑ์จาก หญาสามเหลี่ยม จำนวน ๑๖ ราย, ๖ รายและ ๑ ราย ตามลำดับ

ผ่านความเห็นชอบ
ของอนุกรรมการวิชาการ
การประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๖
วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ผ่านการอนุมัติ
ของสภาวิทยาลัย
การประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๖
วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

แม้ว่างานจักสานเป็นภูมิปัญญาดั้งเดิมในวิถีชีวิตของชาวน่านในหลายกลุ่มชาติพันธุ์ หลายพื้นที่ แต่จะเห็นได้ว่าผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับงานหัตถกรรมจักสานจากวัสดุธรรมชาติ เช่น กล้วยสามเหลี่ยม และไม้ไผ่มีจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับผลิตภัณฑ์ชุมชนอื่นๆ ของจังหวัดน่าน เช่น ผ้าทอ เครื่องเงิน นอกจากนี้หากมีการรวบรวมข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านงานหัตถกรรมจักสาน ตลอดจนมีการพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพ ไม่ขึ้นรา ไม่มีมอด มีรูปแบบที่หลากหลาย ทันสมัยและสามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้หลายกลุ่ม จะสามารถสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชนในการทำหัตถกรรมจักสานของจังหวัดน่านได้มากขึ้น

ในการนี้ วิทยาลัยชุมชนน่าน จึงได้พัฒนาหลักสูตรการออกแบบและการสร้างผลิตภัณฑ์จักสานสร้างสรรค์เบื้องต้น ขึ้น เพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์จากงานหัตถกรรมจักสานจากวัสดุธรรมชาติในการสร้างรายได้ให้กับชุมชน ตลอดจนอนุรักษ์ สืบสาน ภูมิปัญญาด้านงานหัตถกรรมจักสานของจังหวัดน่านให้คงอยู่สืบไป

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการออกแบบและการสร้างผลิตภัณฑ์จักสานสร้างสรรค์สร้างสรรค์เบื้องต้น
- ๒.๒ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการออกแบบและการสร้างผลิตภัณฑ์จักสานสร้างสรรค์เบื้องต้น
- ๒.๓ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้และสร้างรายได้จากการจักสานได้อย่างเหมาะสม

๓. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับหลักการ ขั้นตอนและแนวทางการออกแบบผลิตภัณฑ์ หลักการสร้างความคิดสร้างสรรค์ การออกแบบร่าง การเลือกใช้วัสดุและอุปกรณ์ในการสร้างชิ้นงาน การสร้างต้นแบบผลิตภัณฑ์จักสานสร้างสรรค์จากวัสดุธรรมชาติ เช่น ไม้ไผ่ กล้วยสามเหลี่ยม และหวาย การนำเสนองานผลิตภัณฑ์จักสานสร้างสรรค์จากวัสดุธรรมชาติ

๔. ความรู้พื้นฐานของผู้เรียน

- ๔.๑ ทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาไทยได้เป็นอย่างดี
- ๔.๒ มีใจรักในงานจักสาน

๕. สมรรถนะผู้ผ่านการฝึกอบรมที่พึงประสงค์

- ๕.๑ อธิบายหลักการ ขั้นตอนและแนวทางการออกแบบผลิตภัณฑ์
- ๕.๒ มีความคิดสร้างสรรค์และออกแบบร่าง
- ๕.๓ เลือกใช้วัสดุและการขึ้นรูปแบบผลิตภัณฑ์จักสานสร้างสรรค์จากวัสดุธรรมชาติ
- ๕.๔ นำเสนองานผลิตภัณฑ์จักสานสร้างสรรค์จากวัสดุธรรมชาติ

๖. สำเร็จการศึกษาแล้วสามารถประกอบอาชีพ หรือปฏิบัติงานเหล่านี้ได้

- ๖.๑ ช่างจักสาน
- ๖.๒ นักออกแบบผลิตภัณฑ์จักสานสร้างสรรค์จากวัสดุธรรมชาติ

แผนการจัดการเรียนรู้

รหัสวิชา ๒๐๐๓๐๗๐๔ ชื่อรายวิชา การออกแบบและการสร้างผลิตภัณฑ์จากงานสร้างสรรค์
จำนวน ๓๐ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ชื่อหน่วย : หลักการ ขั้นตอนและแนวทางการออกแบบผลิตภัณฑ์
จำนวน ๓ ชั่วโมง

ผลลัพธ์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	กระบวนการเรียนรู้	การประเมินผล
๑. มีความรู้เกี่ยวกับหลักการ ขั้นตอนและแนวทางการออกแบบผลิตภัณฑ์ ๒. มีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ได้อย่างเหมาะสม	๑. หลักการ ขั้นตอนการออกแบบผลิตภัณฑ์ ๒. แนวทางการออกแบบผลิตภัณฑ์	๑. ผู้เรียนศึกษาเอกสารประกอบการเรียนรู้ ๒. ผู้เรียนจัดทำรายงานในหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย ๓. ผู้เรียนแต่ละคนนำเสนอผลงาน ๔. ผู้เรียนและครูผู้สอนสรุปองค์ความรู้ร่วมกัน	๑.วิธีวัดผล ☒ การสังเกต ☒ การทดสอบ ๒. เครื่องมือการวัดผล ☒ แบบสังเกต ☒ แบบทดสอบ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ชื่อหน่วย : หลักการสร้างความคิดสร้างสรรค์และการออกแบบร่าง
จำนวน ๖ ชั่วโมง

ผลลัพธ์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	กระบวนการเรียนรู้	การประเมินผล
๑. มีความรู้เกี่ยวกับหลักการ สร้างความคิดสร้างสรรค์และการออกแบบร่างผลิตภัณฑ์ ๒. มีความคิดสร้างสรรค์และทักษะในการออกแบบร่างผลิตภัณฑ์ ๓. มีทักษะการเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ ๔. มีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ได้อย่างเหมาะสม	๑. หลักการสร้างความคิดสร้างสรรค์ ๒. แนวทางการออกแบบร่างผลิตภัณฑ์ ๓. การเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์	๑. ผู้เรียนศึกษาเอกสารประกอบการเรียนรู้ ๒. ฝึกปฏิบัติการออกแบบร่างและการเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ ๓. ผู้เรียนแต่ละคนนำเสนอผลงาน ๔. ผู้เรียนและครูผู้สอนสรุปองค์ความรู้ร่วมกัน	๑.วิธีวัดผล ☒ การสังเกต ☒ การทดสอบ ๒. เครื่องมือการวัดผล ☒ แบบสังเกต ☒ แบบทดสอบ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ชื่อหน่วย : การสร้างต้นแบบผลิตภัณฑ์จากงานสร้างสรรค์จากวัสดุธรรมชาติ

จำนวน ๑๒ ชั่วโมง

ผลลัพธ์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	กระบวนการเรียนรู้	การประเมินผล
๑. มีความรู้เกี่ยวกับการ สร้างต้นแบบผลิตภัณฑ์ จักสานสร้างสรรค์จากวัสดุ ธรรมชาติ ๒. มีทักษะในการสร้าง ต้นแบบผลิตภัณฑ์จักสาน สร้างสรรค์จากวัสดุธรรมชาติ ๓. มีความรับผิดชอบในการ เรียนรู้ สามารถประยุกต์ใช้ ความรู้ได้อย่างเหมาะสม	๑. การสร้างต้นแบบ ผลิตภัณฑ์จักสานสร้างสรรค์ จากวัสดุธรรมชาติ เช่น ไม้ ไผ่ หวายสามเหลี่ยม และ หวาย ๒. การตกแต่งและเก็บ รายละเอียดชิ้นงาน ๓. วิธีการเก็บรักษา ผลิตภัณฑ์และป้องกัน ความชื้นหรือเชื้อรา	๑. ผู้เรียนศึกษาเอกสาร ประกอบการเรียนรู้ ๒. ฝึกปฏิบัติการสร้างต้นแบบ ผลิตภัณฑ์จักสานสร้างสรรค์ จากวัสดุธรรมชาติ เช่น ไม้ไผ่ หวายสามเหลี่ยม และหวาย ๓. ผู้เรียนแต่ละคนนำเสนอ ผลงาน ๔. ผู้เรียนและครูผู้สอนสรุป องค์ความรู้ร่วมกัน	๑.วิธีวัดผล ☒ การสังเกต ☒ การทดสอบ ๒. เครื่องมือการวัดผล ☒ แบบสังเกต ☒ แบบทดสอบ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ชื่อหน่วย : การนำเสนองานผลิตภัณฑ์จักสานสร้างสรรค์จากวัสดุธรรมชาติ

จำนวน ๙ ชั่วโมง

ผลลัพธ์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	กระบวนการเรียนรู้	การประเมินผล
๑. มีความรู้เกี่ยวกับหลักการ นำเสนองานผลิตภัณฑ์ จักสานสร้างสรรค์จากวัสดุ ธรรมชาติ ๒. มีทักษะในการนำเสนอ มี บุคลิกภาพที่ดี ๓. มีความรับผิดชอบในการ เรียนรู้ สามารถประยุกต์ใช้ ความรู้ได้อย่างเหมาะสม	๑. หลักการนำเสนองาน ผลิตภัณฑ์จักสานสร้างสรรค์ จากวัสดุธรรมชาติ ๒. บุคลิกภาพของผู้นำเสนอ ๓. การจัดองค์ประกอบและ การจัดวางผลิตภัณฑ์	๑. ผู้เรียนศึกษาเอกสาร ประกอบการเรียนรู้ ๒. ฝึกปฏิบัติการนำเสนองาน ผลิตภัณฑ์จักสานสร้างสรรค์ จากวัสดุธรรมชาติ ๓. ผู้เรียนแต่ละคนนำเสนอ ผลงาน ๔. ผู้เรียนและครูผู้สอนสรุป องค์ความรู้ร่วมกัน	๑.วิธีวัดผล ☒ การสังเกต ☒ การทดสอบ ๒. เครื่องมือการวัดผล ☒ แบบสังเกต ☒ แบบทดสอบ

ที่	ชื่อหน่วย	ชั่วโมงการเรียนรู้		รวม
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ	
๑	หลักการ ขั้นตอนและแนวทางการออกแบบผลิตภัณฑ์	๓	-	๓
๒	หลักการสร้างความคิดสร้างสรรค์และการออกแบบร่าง	๑	๕	๖
๓	การสร้างต้นแบบผลิตภัณฑ์จากวัสดุธรรมชาติ	๒	๑๐	๑๒
๔	การนำเสนองานผลิตภัณฑ์จากวัสดุธรรมชาติ	๒	๗	๙
รวม		๘	๒๒	๓๐

๘. เกณฑ์การประเมิน

ประเมินพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย จิตพิสัย และทดสอบก่อนจบหลักสูตร ๑๐๐ คะแนน

ที่	ชื่อหน่วย	ชั่วโมงการเรียนรู้			รวม
		พุทธิพิสัย	ทักษะพิสัย	จิตพิสัย	
๑.	ลวดลายในผลิตภัณฑ์จากวัสดุธรรมชาติ	๕	-	๒	๗
๒.	การออกแบบลวดลายผลิตภัณฑ์จากวัสดุธรรมชาติ	๕	๒๐	๒	๒๗
๓.	การเลือกใช้วัสดุและการขึ้นรูปแบบผลิตภัณฑ์จากวัสดุธรรมชาติ	๕	๒๕	๒	๓๒
๔.	เทคนิคการสาน วิธีการสานลายพื้นฐานและลายประยุกต์	๕	๒๕	๔	๓๔
รวม		๒๐	๗๐	๑๐	๑๐๐

๙. เกณฑ์การตัดสินผลการเรียน

ที่	ช่วงคะแนน	เกรด	หมายเหตุ
๑.	๘๐ - ๑๐๐	๔	ได้คะแนนร้อยละ ๘๐-๑๐๐ หมายถึง ผลการเรียนดีมาก (ผ่าน)
๒.	๗๐ - ๗๙	๓	ได้คะแนนร้อยละ ๗๐-๗๙ หมายถึง ผลการเรียนดี (ผ่าน)
๓.	๖๐ - ๖๙	๒	ได้คะแนนร้อยละ ๖๐-๖๙ หมายถึง ผลการเรียนปานกลาง (ผ่าน)
๔.	๕๐ - ๕๙	๑	ได้คะแนนร้อยละ ๕๐-๕๙ หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด (ผ่าน)
๕.	๐ - ๔๙	๐	ได้คะแนนร้อยละ ๐-๔๙ หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ขั้นต่ำ (ตก)

- เวลาเรียนต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐
- เกรด ๑ - ๔ หรือ ช่วงคะแนน ๕๐ - ๑๐๐ ถือว่าผ่านการประเมิน
- เกรด ๐ ช่วงคะแนน ๐ - ๔๙ ถือว่าไม่ผ่านการประเมิน

๑๐. วัสดุ – อุปกรณ์

๑๐.๑ เอกสารประกอบการเรียน

๑๐.๒ กรรไกร

๑๐.๓ มีด

๑๐.๔ เข็ม

๑๐.๕ ด้าย

๑๐.๖ กาวร้อน

๑๐.๗ ปืนกาวสติ๊กเกอร์และแท่งกาว

๑๐.๘ ขวดสเปรย์ฉีดน้ำ (ขนาด ๓๖๐ มล.)

๑๐.๙ ดอกไม้ข้าวหลาม

๑๐.๑๐ หย้าสามเหลี่ยม

๑๐.๑๑ ทองจัง

๑๑. จำนวนผู้เรียนที่รับ

๒๐ คน/รุ่น

๑๒. งบประมาณ

๑๒.๑ ค่าตอบแทนวิทยากร

๓๐ ชั่วโมง X ๓๐๐ บาท = ๙,๐๐๐ บาท

๑๒.๒ ค่าวัสดุที่ใช้ประกอบการสอน

๕ บาท X ๓๐ ชั่วโมง X ๒๐ คน = ๓,๐๐๐ บาท

๑๒.๓ ค่าชุดเซสสถานที่

๕ บาท X ๓๐ ชั่วโมง X ๒๐ คน = ๓,๐๐๐ บาท

รวม = ๑๕,๐๐๐ บาท**๑๓. ค่าใช้จ่ายรายหัว(เฉลี่ย)**

๗๕๐ บาท/คน

๑๔. ศักยภาพในการเรียนการสอน**๑๔.๑ แหล่งศึกษาค้นคว้า**

- ห้องสมุดวิทยาลัยชุมชนน่าน
- หออัตลักษณ์นครน่าน
- ศูนย์เรียนรู้หัตถกรรมจักสานสร้างสรรค์ วิทยาลัยชุมชนน่าน
- ศูนย์เรียนรู้หัตถกรรมจักสานหย้าสามเหลี่ยมบ้านนาบง อำเภอบ่อเกลือ
- วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเส้นสายลายดอก (บ้านห้วยหาด-หลักลาย) ตำบลอวน อำเภอบัว จังหวัดน่าน
- วิสาหกิจชุมชนกลุ่มจักสานบ้านด้าม

๑๔.๒ สถานที่จัดการเรียนการสอน

- วิทยาลัยชุมชนน่าน

๑๕. ศักยภาพผู้สอน

ที่	ชื่อ	วุฒิการศึกษา	สถาบันการศึกษา	ปี	ประสบการณ์ทำงาน
๑.	นายณัฏฐกร เงินวงศ์นัย	ศล.บ. (ศิลปะไทย) ประกาศนียบัตร บัณฑิตวิชาชีพครู	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ วิทยาลัยเชียงราย	๒๕๕๘ ๒๕๖๐	- ผู้ประกอบการอิสระ - อาจารย์พิเศษ วิทยาลัยชุมชนน่าน - General coordination บริษัท ลาลาลิส จำกัด - นักวิชาการศึกษา วิทยาลัยชุมชนน่าน